

הגנה על אזרחים

דוח זה מכסה תקופה של שבועיים, 25 בנובמבר – 8 בדצמבר 2009

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-8 בדצמבר:

18 בנובמבר:

- סוכנויות הסיוע ההומניטרי של האו"ם וארגונים לא ממשלתיים מקומיים ובינלאומיים הפועלים בשפ"כ פנו בבקשה למימון 236 תוכניות בתחום הסיוע ההומניטרי במהלך שנת 2010, בסך 664.4 מיליון דולר. תוכניות אלו מיועדות לספק מענה למצב ההומניטרי בשפ"כ והן מתמקדות ברצועת עזה, בירושלים המזרחית ובחלקים מהגדה המערבית שבהם הגדר, ההתנחלויות הישראליות והגבלות התנועה והגישה, שהטילו רשויות ישראל, משפיעות על פרנסת התושבים.
- מספר מקרי המוות ברצועת עזה כתוצאה משפעת החזירים (H1N1) הגיע לשישה. נכון ל-10 בדצמבר, דיווח ארגון הבריאות העולמי (WHO) על 110 מקרים של חשד להידבקות במחלה, מתוכם אומתו 37 מקרים והחלימו שמונה.
- מעבר רפיח נפתח באופן חריג ב-10 בדצמבר כדי לאפשר את יציאתם למצרים של 82 סטודנטים פלסטינים שהתקבלו ללימודים באוניברסיטאות הפועלות במצרים. קרוב ל-670 סטודנטים נוספים שנרשמו ללימודים באוניברסיטאות אחרות מחוץ לעזה עדיין ממתינים לצאת את הרצועה.
- ב-10 בנובמבר, יצא מעזה, דרך מעבר כרם שלום, מטען אחד של 30,000 פרחי ציפורן. זהו הייצוא הראשון מרצועת עזה מאז ה-27 באפריל 2009.

הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים; 11 פלסטינים נפצעו ע"י כוחות הביטחון הישראליים

במהלך תקופת הדיווח, פצעו כוחות הביטחון הישראליים 11 פלסטינים בתקריות שונות ברחבי הגדה המערבית. מאז תחילת 2009, נהרגו 24 פלסטינים ו-727 נוספים נפצעו בהקשר של הסכסוך הישראלי – פלסטיני.

ב-26 בנובמבר, ירו הכוחות הישראליים בגבר פלסטיני ופצעו אותו באורח קשה, לאחר שדקר שני מתנחלים ישראלים (גבר ואישה), בתחנת דלק הסמוכה להתנחלות קריית ארבע, מזרחית לעיר חברון. בצילום וידאו של האירוע נראה מתנחל הנוהג ברכב פרטי דורס שוב ושוב את הפלסטיני, לאחר שנורה.

חמישה פלסטינים נפצעו במהלך הפגנות המחאה נגד הגדר, הנערכות מדי שבוע בכפרים נעלין ובלעין שבנפת רמאללה, שהתקיימו בשני ימי השישי בתקופת הדיווח; ארבעה נפצעו מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי אחד מפגיעת תחמושת חיה. ארבעה שוטרי מג"ב נפצעו מפגיעת אבנים, שלושה בבלעין ואחד בנעלין.

חמישה פלסטינים נוספים נפצעו לאחר שהותקפו פיזית ע"י אנשי כוחות הביטחון הישראליים; שלושה במהלך סריקות חיפוש שערכו הכוחות הישראליים בכפר חוסאן (נפת בית לחם) ובמחנה הפליטים אל-ערוב (נפת חברון), אחד באזור (H2) המצוי בשליטת ישראל בעיר חברון ואחד במחסום פתע שנפרס בסמוך לכפר ח'רבת אל-מסבח (נפת רמאללה). בנוסף, צה"ל דיווח כי ב- 26 בנובמבר, תקפו פלסטינים רעולי פנים רכב צבאי ישראלי באבנים, בסמוך להתנחלות יצהר, וניקבו את צמיגי הרכב.

כוחות הביטחון הישראליים ערכו 61 סריקות חיפוש בכפרים פלסטיניים, מרביתן בצפון הגדה (31). זאת לעומת הממוצע השבועי של כ- 100 סריקות שנרשם מאז תחילת 2009. שני חיילים ישראליים נפצעו לאחר שפלסטינים יידו לעברם אבנים במהלך סריקה שנערכה במחנה הפליטים שועפאת ב- 3 בדצמבר. בסריקה שנערכה בכפר בית עומר (נפת חברון), נגרמו נזקים למספר בתים במהלך מעצרו של חמישה פלסטינים בידי הכוחות הישראליים.

מתנחלים ממשיכים להשתלט על בתים פלסטינים בירושלים המזרחית

נמשכים הניסיונות מצד מתנחלים להשתלט על בתים בבעלות פלסטינית בירושלים המזרחית. ב- 1 בדצמבר, השתלטו מתנחלים ישראליים מלווים בשוטרים על חלק לא מאוכלס של בית שבבעלות משפחה פלסטינית המונה 12 נפשות בשכונת שיח' ג'ראח שבירושלים המזרחית. במהלך תקרית, שהתרחשה בעקבות הוצאת צו בית משפט ישראלי, הושלכו הרהיטים וחפצי המשפחה לרחוב. המתנחלים הרבה ששררה במקום, קודם להשתלטות המתנחלים על הנכס ולאחריה, הובילה לעימותים שבמהלכם נפצעו שלושה מבני המשפחה הפלסטינית ושני מתנחלים. שמונה פלסטינים נוספים ומשקיף בינלאומי אחד נעצרו ע"י משטרת ישראל.

בתחילת נובמבר, השתלטו מתנחלים על אותו חלק של הבית למשך זמן קצר, אך הם פונו מהמקום מאוחר יותר. התקרית מחודש נובמבר התרחשה לאחר שמתנחלים השתלטו, בנסיבות דומות, על שני בתים בבעלות פלסטינית באותו אזור בחודש אוגוסט 2009, כתוצאה מכך נעקרו 53 פלסטינים ממקום מגוריהם. במהלך תקופת הדיווח, נערכו בשכונת שיח' ג'ראח שתי הפגנות בהשתתפות פעילים ישראליים, פלסטינים ובינלאומיים במחאה כנגד ההשתלטות על הבתים.

כמו כן בשיח' ג'ראח, ב- 4 בדצמבר נמסרו לשתי משפחות פלסטיניות מכתבים מטעם עורך הדין המייצג את ארגון המתנחלים, בהם התבקשו להוכיח בעלות על בתיהן עד ה- 15 בדצמבר או לפנות את מקום מגוריהן ולמסור את המפתחות, או להסתכן בפתיחת הליכים משפטיים כנגדן. התפתחויות אלו מעלות לשמונה את מספר משפחות הפליטים המצויות בסכנה ישירה של גירוש ועקירה בשיח' ג'ראח. משפחות אלו מונות 120 בני אדם.

תקריות נוספות במעורבות מתנחלים

במהלך תקופת הדיווח, התרחשו ברחבי הגדה המערבית 37 תקריות במעורבות מתנחלים, אשר מרביתן השפיעו על פלסטינים (24) והסתיימו בפציעתם של שני פלסטינים. 13 התקריות הנותרות השפיעו על מתנחלים ישראליים והסתיימו בפציעתם של חמישה מתנחלים.

בנוסף, במהלך תקופה זו דווח באמצעי התקשורת הישראליים כי גורמי צבא ישראליים הביעו דאגה לנוכח האפשרות של התקפות מצד מתנחלים ישראליים כנגד קהילות פלסטיניות, בהקשר של ההתנגדות להקפאת הבנייה למשך עשרה חודשים, של יחידות דיור חדשות בהתנחלויות הגדה המערבית (לא כולל ירושלים המזרחית), עליה הכריז הקבינט הביטחוני הישראלי בסוף נובמבר 2009.

משרד OCHA תיעד יותר מעשר תקריות, מרביתן בצפון הגדה, שבמהלכן מתנחלים יידו אבנים לעבר כלי רכב פלסטיניים שנסעו בכבישים הראשיים, במחאה על הקפאת הבנייה. ב- 29 בנובמבר, חסמו עשרות מתנחלים צעירים את כביש מס' 1, עורק התחבורה הראשי המחבר בין ירושלים ויריחו, בסמוך לכניסה להתנחלות מישור אדומים, באמצעות אבנים וחסימי דרכים; הכביש נפתח מחדש מאוחר יותר ע"י כוחות משטרת ישראל. כמו כן, ב- 8 בדצמבר ניקבו מתנחלים צמיגים של 17 כלי רכב שבבעלות תושבים פלסטינים בשכונת שיח' ג'ראח שבירושלים המזרחית. בנוסף, בארבע תקריות נפרדות, מתנחלים תושבי חלמיש, בית אריה ומעלה לבונה (נפת רמאללה) התעמתו עם נציגי המנהל האזרחי הישראלי שהגיעו למקום במטרה למסור צווי הקפאת בנייה. במהלך העימותים נפצעה מתנחלת אחת.

בשלוש תקריות נפרדות במהלך תקופת הדיווח, נפצעו ארבעה מתנחלים לאחר שפלסטינים יידו אבנים לעבר כלי רכב ישראליים שנסעו בסמוך לכפרים הפלסטיניים דיר נידהם וסינג'יל ולמחסום קלקיליה (נפת רמאללה) וכן בכפר חוסאן (נפת בית לחם). כמו כן, בשלוש תקריות שונות, פלסטינים השליכו חמישה בקבוקי תבערה לעבר מתנחלים שנסעו בכבישי הגדה המערבית בסמוך לכפרים סינג'יל, ביתין ונעלין (נפת רמאללה), מדאמה (נפת שכם) והעיר קלקיליה. לא דווח על נפגעים או על נזקים לכלי הרכב. בעקבות מרבית התקריות, ערכו כוחות הביטחון הישראליים סריקות חיפוש בכפרים. בנוסף, צה"ל דיווח שבמהלך השבועיים שבהם עוסק דוח זה, התרחשו 12 תקריות נוספות של יידוי אבנים בידי פלסטינים לעבר כלי רכב ישראליים, אשר לא גרמו לנפגעים.

כ- 2,450 מבנים בבעלות פלסטינית נהרסו באזור C במהלך 12 השנים האחרונות

לפי מידע שפרסם משרד היועץ המשפטי הישראלי בתחילת דצמבר 2009, נהרסו באזור C כ- 2,450 מבנים בבעלות פלסטינית במהלך 12 השנים האחרונות, בגין היעדר אישורי בנייה. נתון זה משקף ממוצע של כ- 200 הריסות מבנים בשנה. במהלך אותה תקופה, הרסו רשויות ישראל 1,230 מבנים "בלתי חוקיים" בבעלות ישראלית. נתונים אלו פורסמו במסגרת תגובת משרד היועץ המשפטי לטענות ארגון המתנחלים "רגבים", כי המשרד פועל באופן מיידי בכל הנוגע להריסת מבנים "בלתי חוקיים" בבעלות ישראלית בגדה המערבית, אך אינו פועל באופן דומה בנוגע לקהילות פלסטיניות.

ארגון "רגבים" עתר בעבר לבית הדין הגבוה לצדק (בג"צ) בבקשה שיתערב ויכפה על ממשלת ישראל להוציא אל הפועל צווי הריסה התלויים ועומדים כנגד מבנים "בלתי חוקיים" בבעלות פלסטינית באזור C. עד כה במהלך 2009, תיעד משרד OCHA 180 הריסות מבנים שביצעו רשויות ישראל באזור C, אשר גרמו לעקירתם של 319 פלסטינים, ביניהם 167 ילדים, ממקום מגוריהם. מאז אמצע יולי, לא בוצעו הריסות מבנים באזור C. במהלך תקופת הדיווח, לא תיעד משרד OCHA הריסות של מבנים בבעלות פלסטינית באזור C ובירושלים המזרחית.

הקלה בהגבלות התנועה במהלך חג הקורבן המוסלמי

במהלך חג הקורבן שחל בין ה- 27 וה- 30 בנובמבר, נקטו רשויות ישראל מספר צעדים שנועדו להקל על תנועת הפלסטינים בצפון הגדה, כולל הארכת זמני הפתיחה של מעברים ופתיחת שער המחבר בין נפות ג'נין וטולכרם, אשר היה סגור מאז חודש אוגוסט 2005. על אף ששעות הפתיחה הושבו למתכונת שקדמה לחג הקורבן, שער זה נותר פתוח.

כמו כן במהלך תקופת הדיווח, כוחות הביטחון הישראליים הסירו שלוש ערימות עפר בנפות שכם (2) ובית לחם (1). הסרת המכשולים בנפת שכם מאפשרת לתושבי שני כפרים, מג'דל בני פאדל ואוסרין, גישה לכבישים הראשיים 448 ו- 505. הסרת המכשול בנפת בית לחם, שחסם מעבר תחתי, אפשרה לתושבי הכפר אל ח'אדר לחדש את קשריהם עם הכפרים השוכנים באזור הצפוני של הנפה. נכון להיום, נותרו ברחבי הגדה המערבית יותר מ- 570 מכשולי תנועה.

רצועת עזה

תקיפות חיל האוויר הישראלי נמשכות

ב- 27 בנובמבר, תקף חיל האוויר הישראלי ופגע בקבוצת פעילים פלסטינים חמושים, לכאורה, ממזרח לג'באליה ופצע ארבעה מהם. חיל האוויר הישראלי תקף גם מנהרות תחת גבול עזה – מצרים; לא נרשמו נפגעים. פלסטיני אחד נהרג במהלך תקופת הדיווח בהתמוטטות מנהרה. מאז סוף מתקפת "עופרת יצוקה" הישראלית, נהרגו 88 פלסטינים ו- 154 נפצעו בהקשר של הסכסוך הישראלי – פלסטיני.

הכוחות הישראליים המשיכו למנוע גישת פלסטינים לשטחים הסמוכים לגבול עזה-ישראל ולשטחי דיג הממוקמים במרחק העולה על שלושה מיילים ימיים מהחוף, באמצעות ירי אזהרה לעבר תושבים שהתקרבו לאזורים אלו או נכנסו לתחומם. בתקרית אחת, פתחו אנשי כוחות הביטחון הישראליים בירי אזהרה לעבר חקלאים באזור דיר אל-בלח הסמוך לגדר הגבול ואילצו אותם לעזוב את אדמתם. כמו כן, בחמש תקריות שונות, חדרו כוחות ישראלים לשטח הרצועה בעומק של כמה מאות מטרים מגדר הגבול ונסוגו לאחר שביצעו עבודות יישור קרקע. במהלך תקופת הדיווח, פתחו כוחות חיל הים הישראלי באש לעבר סירות דיג בחמש הזדמנויות שונות, ואילצו אותן לשוב אל החוף.

הפלגים הפלסטיניים המשיכו לשגר פגזי מרגמה וטילים מתוצרת מקומית לעבר שטחה הדרומי של ישראל, כולל בסיסים צבאיים. לא דווח על נפגעים או על נזק לרכוש.

בארבע תקריות שונות, פלסטיני אחד נהרג וארבעה אחרים נפצעו, ביניהם נער בן 14, בעת שטיפלו במטעני חבלה או כתוצאה מהתפוצצות לא מתוכננת של מטעני חבלה. כמו כן במהלך תקופת הדיווח, לפי המרכז הפלסטיני לזכויות אדם, במרכז רצועת עזה נמצאה גופתו הכפותה של ילד בן עשר עם סימני התעללות פיזית. טרם התבררו נסיבות מותו של הילד.

אומתו מקרים ראשונים של שפעת החזירים (H1N1) ברצועת עזה

ב-6 בדצמבר, אימת ארגון הבריאות העולמי (WHO) תשעה מקרים של שפעת החזירים (H1N1) (בקרב חמישה בוגרים וארבעה ילדים; שש נשים ושלושה גברים). מתוך המקרים שאומתו, דווח על שלושה מקרי מוות (שתי חולות ותינוקת בגיל ארבעה חודשים). אלו הם המקרים המדווחים הראשונים של שפעת החזירים (H1N1) ברצועת עזה. נכון להיום, לפי דיווחי משרד הבריאות של עזה (MoH), 5,000 עולי רגל ו-1,000 עובדי מערכת הבריאות קיבלו חיסונים כנגד שפעת החזירים (H1N1); חיסון יתר העובדים וכן הציבור הרחב יחל עם קבלת אספקה נוספת של החיסון ברצועה. בנוסף, מלאי MoH בעזה כולל 6,300 מנות של התרופה "טמיפלו" המשמשת לטיפול במחלה. מארגון הבריאות העולמי נמסר שבגדה המערבית אומתו 1,250 מקרים של שפעת החזירים (H1N1) באמצעות בדיקות מעבדה, אשר הובילו עד כה לתשעה מקרי מוות.

הגבלות נוספות על תושבי רצועת עזה המבקשים לצאת דרך מעבר ארז

המרכז הפלסטיני לזכויות אדם (PCHR) דיווח ב-6 בדצמבר שמשד הפנים של עזה (Mol) הנהיג תקנות חדשות לפיהן פלסטינים המבקשים לצאת את רצועת עזה נדרשים להצטייד בהיתר יציאה. המשטרה הפלסטינית של עזה אוכפת את הדרישה החדשה על כל הפלסטינים המעוניינים לצאת דרך מעבר ארז.

בדיקות שערך המרכז הפלסטיני לזכויות אדם העלו כי כוחות המשטרה הפלסטינית המוצבים במחסום המכס הסמוך למעבר ארז מנעו ב-7 בדצמבר את יציאתם של 37 חולים ומלוויהם לצורך קבלת טיפול רפואי בבתי חולים בגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית, משום שחולים אלו לא הצטיידו בהיתרים מטעם "המשרד לרישום נסיעות" של משרד הפנים של עזה. החולים נאלצו לפנות למשרד זה ולהגיש את בקשותיהם להיתר יציאה והדבר גרם לעיכוב טיפוליהם הרפואיים. ב-9 בדצמבר, לאחר מספר התערבויות, הכריז משרד הפנים שחולים לא יידרשו עוד להיתר מיוחד לצאת את רצועת עזה דרך מעבר ארז. חולים דיווחו על חציית המעבר ללא אירועים הקשורים לדרישה להצטייד בהיתר החדש; ההגבלה נותרה בעינה בנוגע לכל יתר הנוסעים הפלסטינים.

עדכון בנושא הדלקים; חשש כבד לנוכח יכולת מוגבלת של מעבר כרם שלום להזרמת גז בישול

צינורות הדלק בנחל עוז המשיכו לפעול במשך יום אחד בלבד מתוך חמשת ימי הפעילות המתוכננים, ואילו צינורות הדלק במעבר כרם שלום פעלו במשך ארבעה ימים, והוזרמו דרכם כמויות מופחתות של גז בישול כתוצאה מתפוקה נמוכה (מוצע שבועי של 159 טון לעומת 289 טון). למרות שחלה עליה בכמות הכוללת של גז הבישול שנכנסה לרצועה מדי שבוע (448 טון) במהלך תקופת הדיווח, בהשוואה לתקופת הדיווח הקודמת (298 טון), כמות זו ייצגה 32 אחוזים בלבד מהצריכה השבועית, כפי שזו הוערכה ע"י התאחדות בעלי תחנות הדלק (GSOA).

התפוקה המוגבלת של מעבר כרם שלום מעלה חשש כבד בנוגע לשימוש המוגבר במעבר זה לצורך העברת גז בישול לרצועה.

עקב המחסור בגז הבישול, מונהג כעת ברחבי רצועת עזה מנגנון קיצוב שבמסגרתו זוכים בתי החולים והמאפיות לעדיפות בקבלת אספקת גז מתאגיד הדלק הפלסטיני (PPC).

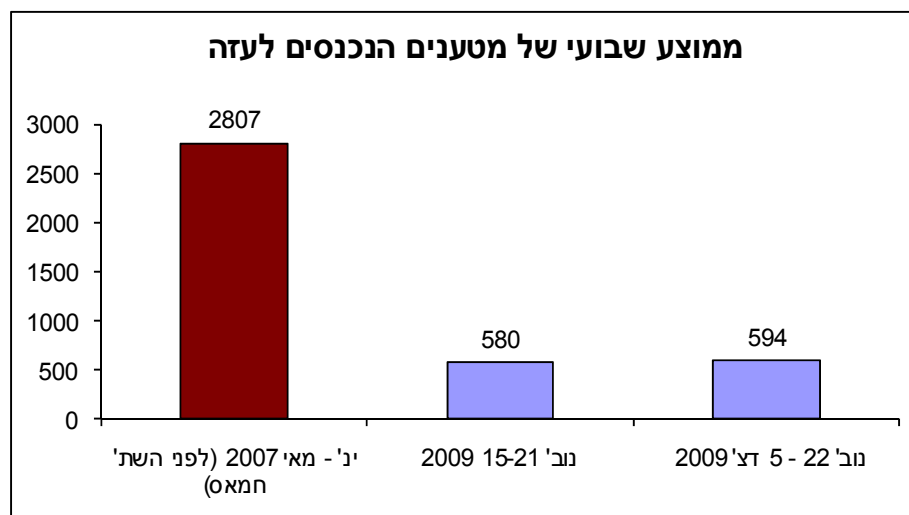
במהלך השבוע, נכנסו לרצועה 2.46 מיליון ליטר דלק תעשייתי, המהווים כ- 78 אחוזים מכמות הדלק הדרושה להפעלת תחנת הכוח של עזה למשך שבוע. מחברת החשמל של עזה (GEDCO) נמסר שמרבית האוכלוסייה ממשיכה לסבול מהפסקות חשמל מתוכננות במשך 6 עד 8 שעות, שלושה עד ארבעה ימים בשבוע. יותר מ- 40,000 בני אדם ממשיכים לחיות ללא אספקת חשמל משום שטרם תוקנו רשתות החשמל שספגו נזקים כבדים במהלך מתקפת "עופרת יצוקה", זאת כתוצאה מההגבלות על כניסת החומרים הדרושים לביצוע העבודות.

במהלך השבועיים שבהם עוסק דוח זה, לא נכנסה לעזה כל אספקה של דלק או סולר מישראל. דלק וסולר ממצרים, המועברים דרך המנהרות שתחת גבול עזה-מצרים, נותרו זמינים בשוק, וכמעט 100,000 ליטר סולר ו- 100,000 ליטר דלק הועברו לעזה מדי יום.

הממוצע השבועי של מטעני סחורות מיובאות נותר נמוך מהצריכה

במהלך תקופת הדיווח, נכנסו מדי שבוע לעזה 594 מטעני סחורות (מטען = משאית עם נגרר אחד). למרות ירידה קלה ביחס לתקופת הדיווח הקודמת, הנתון שנרשם השבוע מהווה כ- 21 אחוזים מהמספר הממוצע של מטענים שנכנסו לרצועה מדי שבוע במהלך חמשת החודשים הראשונים של 2007 (2,807), בתקופה שקדמה להשתלטות חמאס.

בדומה לשבועות הקודמים, מוצרי מזון והיגיינה ייצגו את מרבית הסחורות המיובאות – 506 מטענים או 85 אחוזים מכלל הייבוא. יתר 15 האחוזים כללו חומרים חקלאיים (תשעה אחוזים) ואספקה מוגבלת של פריטים שאינם מיועדים למאכל, אספקה רפואית וציוד משרדי. במהלך השבוע נכנס לרצועה מספר מוגבל של מטענים שהכילו פריטים חדשים, ביניהם קופסאות שימורים, טימין, קפה, תה, נרות ויריעות ניילון המיועדות עבור חממות. בנוסף, בין ה- 22 בנובמבר וה- 5 בדצמבר ובפעם הראשונה מאז ה- 30 ביולי 2009, הותרה כניסתם לעזה של שישה מטענים של חלקי חילוף מתחום החשמל המיועדים עבור חברת GEDCO, ביניהם שנאים.

כניסת מצרכים חיוניים אחרים, כגון חומרי בניין הדרושים לעבודות השיקום (מלט, מוטות ברזל, זכוכית, עץ ואחרים), חלקי חילוף עבור מיזמים במגזר המים והתברואה, חומרי אריזה, פריטי ציוד נוספים מתחום החשמל, ציוד IT (טכנולוגיית מידע) וכלי רכב נותרה מוגבלת, או נאסרה לחלוטין. לא הותר כל ייצוא מרצועת עזה במהלך השבוע.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2009_12_10_english.pdf